

Johan Jacob Zomer 1920-1942

Geboren op 6 november 1920 te Probolingo, NOI.
Overleden op 11 mei 1942 te Sachsenhausen

Rang	Sergeant Adelborst / Lid verzet
Onderscheiding	Bronzen Leeuw

In opdracht van de Koningin

Jacob Johan Zomer werd geboren te Probolingo op 6 november 1920. Korte tijd later repatriëerde het gezin Zomer naar Arnhem, Kastanjelaan 7, waar Johan naar de lagere school aan de Spijkerstraat en nadien de Lorentz HBS in de Schoolstraat ging. Nadien was hij student aan de Landbouwhogeschool te Wageningen....

Jacob Johan Zomer werd geboren te Probolingo op 6 november 1920. Korte tijd later repatriëerde het gezin Zomer naar Arnhem, Kastanjelaan 7, waar Johan naar de lagere school aan de Spijkerstraat en nadien de Lorentz HBS in de Schoolstraat ging. Nadien was hij student aan de Landbouwhogeschool te Wageningen. Hij werd adelborst en stak op 14 mei 1940 met zijn eenheid over naar Engeland. Als marconist werd hij op 13 juni 1941 in de omgeving van Vledder gedropt. Bij het overseinen van berichten werd hij te Bilthoven gearresteerd. Op 31 augustus 1941 werd hij

binnengebracht in het politieke gevangenenblok, in de volksmond 'Oranjehotel' te Scheveningen. In maart 1942 werd hij overgebracht naar een Jezuïetenklooster in Maastricht. Ter dood veroordeeld bij het "Ordedienst" proces. Op 8/9 mei 1942 werd hij overgebracht naar het concentratiekamp Sachsenhausen bij Berlijn. In Sachsenhausen was het procedure de ter dood veroordeelden bij aankomst in het weekend direct te executeren op de fusilladeplaats (Station Z), niet ver verwijderd van het gevangenkamp. De opzet was geheim te houden voor de kampgevangenen welke personen waren gefusilleerd.

In de zomer van 1941 werd de omgeving Vledder-Boschoord plotseling betrokken in een gebeurtenis, die voor deze streek een catastrofe had kunnen worden. In de zomernacht van de 13e juni werden velen in hun slaap gestoord door een laag overkomend vliegtuig, dat met brullende motoren zijn weg zocht boven de regio. De nachtelijke herrieschopper was bezig aan een speciale missie, maar dat konden de wakker geworden bewoners van de streek natuurlijk toen niet bevroeden. Op een enkeling na zou men pas na de oorlog vernemen, wat het doel van dit toestel was geweest. Het vliegtuig, een Armstrong Whitworth Whitley was opgestegen van een geheim vliegveld ergens in Engeland. Dit vliegveld werd alleen gebruikt door de zogenaamde SD-squadrons. De letters SD hadden natuurlijk niets te maken met de lugubere letters SD, die wij hier zo goed kenden. Voor ons waren ze de afkorting van de gevreesde Duitse Sicherheitsdienst. Een instelling waar niet veel goeds van te verwachten was. De Engelse letters SD betekenden Special Duties en werden gebezigd bij een paar squadrons vliegtuigen voor speciale geheime opdrachten. Die waren gestationeerd op het zeer geheime vliegveld Tempsford in het zuiden van Engeland. Naast het lawaai van het overvliegende toestel gebeurde er ook iets dat helemaal geen geluid maakte en wat dientengevolge de wakker geworden slapers totaal ontging. Twee parachutes kwamen naar beneden en even later waren twee jonge mannen geland op Drentse bodem. Beiden waren Nederlanders en na de capitulatie in de meidagen hadden ze kans gezien uit te wijken naar Engeland om daar vervolgens een opleiding te volgen tot geheim agent.

Die opleiding tot geheim agent werd in de nacht van de 13e juni 1941 bittere werkelijkheid voor de beide jongemannen en dat wisten ze beiden drommels goed. Als ze door de Duitsers gesnapt zouden worden zou er geen pardon zijn. Eén van de beide had tevens een opleiding genoten als radiotelegrafist en tot zijn gedropte uitrusting behoorde een complete zender/ontvanger voor de verbinding met Engeland. De bedoeling was om zo veel mogelijk gegevens, die militair belangrijk waren, door te spelen naar Engeland. Degene die de zender/ontvanger zou bedienen, de radio-operator was in dit geval de Sergeant Adelborst Johan Jacob Zomer, de functie van de tweede man Wiecher Schrage zou zijn het verzamelen van de militaire informatie. Na het verstoppertje van de parachutes en de apparatuur kwamen ze terecht op de boerderij van de familie Nijsing, na eerst bij een verkeerde boerderij aangeklopt te hebben. Vervolgens zijn de beide agenten met hun apparatuur uiteindelijk vertrokken naar het midden van het land. Schrage werkt onder de naam Kees Visser aan de uitbreiding van een spionageorganisatie en duikt onder bij mevrouw Boon in Bilthoven, in Amersfoort bij Daan Mulock Houwer, die in de directeurswoning bij instituut Zandbergen woont, en Cees Sisselaar, oud KNIL-kapitein. Na een paar maanden wordt Zomer in Bilthoven tijdens het zenden door een peilwagen van de Duitsers uitgepeild en gearresteerd. Op 11 mei 1942 wordt hij in het concentratiekamp Sachsenhausen bij Berlijn gefusilleerd.

Na de arrestatie van Zomer heeft Schrage geen zendcontact meer; hij besluit terug te gaan naar Engeland. Op 13 november 1941 vertrekt hij samen met Cor Sporre vanaf de Hondsbossche Zeewering. De dijkgraaf en opzichter Jan Bellis vervulde een sterk coördinerende rol in het noorden van Holland bij de oversteekpogingen van Engelandvaarders. Van Schrage en Sporre heeft niemand ooit meer iets vernomen. Naar men aanneemt, zijn beiden omgekomen op de Noordzee.